

Το Κεφάλαιο της Νηστείας

(Από το Βιβλίο: «Το Συνοπτικό Φικχ»)

[Ελληνικά – Greek – يوناني]

Ομάδα Λόγιων

Μετάφραση :

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

& Ρηγάλου Αριστέα

Επιμέλεια : Τσεκούρα Βίβιαν & Άχμαντ Αλ-’Αμίρ

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿ كتاب الصيام ﴾

- من كتاب الفقه الميسر -
« باللغة اليونانية »

جماعة من العلماء

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية
& ريجالو أريستيا
مراجعة: أحمد الأمير & تساكورا فيفيان

2014 - 1435

IslamHouse.com

1^ο Κεφάλαιο: Νηστεία

Ορισμός και πυλώνες

1. Ορισμός της νηστείας

Νηστεία γλωσσολογικά σημαίνει το να αποτρέπει κανείς τον εαυτό του από κάτι. Στο Ισλάμ νηστεία σημαίνει το να αποτρέπει κανείς τον εαυτό του από το φαγητό, το ποτό και ό,τι άλλο μπορεί να σπάσει τη νηστεία, και όλα αυτά με πρόθεση, από την αυγή μέχρι τη δύση του ηλίου.

2. Πυλώνες της νηστείας

1. Το να αποτρέπει κανείς τον εαυτό του από αυτά που μπορούν να σπάσουν τη νηστεία από την αυγή μέχρι τη δύση του ηλίου

2. Η πρόθεση, δηλαδή να σκοπεύει ο άνθρωπος με τη νηστεία του τη λατρεία του Αλλάχ, επειδή ανάλογα με την πρόθεση οι πράξεις διαχωρίζονται σε πράξεις με σκοπό τη λατρεία και την αμοιβή και σε γενικές πράξεις. Η απόδειξη γι' αυτόν τον πυλώνα είναι τα λόγια του Προφήτη (ﷺ): **«Στ' αλήθεια, οι πράξεις εξαρτώνται από την πρόθεση. Και ο κάθε άνθρωπος θα λάβει (αμοιβή ή τιμωρία για) αυτό που σκόπευε.»** (Αλ-Μπουχάρι)

Η απόδειξη για τη νηστεία του Ραμαζανιού

Ο Αλλάχ, ο Ύψιστος, επέβαλε τη νηστεία κατά το μήνα Ραμαντάν, και το έθεσε ως έναν από τους πέντε πυλώνες του Ισλάμ. Ο Αλλάχ, ο Ύψιστος, είπε:

{ Ω, εσείς που πιστεύετε! Επιβλήθηκε σε σας η νηστεία, όπως επιβλήθηκε σ' αυτούς που ήταν πριν από σας, ίσως να γίνετε ευσεβείς. } (2:183)

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Το Ισλάμ χτίστηκε πάνω σε πέντε: Το να μαρτυρά κανείς ότι δεν υπάρχει άλλος θεός εκτός από τον Αλλάχ και ότι ο Μωχάμμαντ είναι ο Αγγελιαφόρος Του, την τέλεση προσευχής, την απόδοση της ζακά (υποχρεωτικής ελεημοσύνης), τη νηστεία κατά το μήνα Ραμαντάν και το προσκύνημα στον Ιερό Οίκο του Αλλάχ για όποιον βρίσκει τα μέσα και τη δυνατότητα να το τελέσει.» (Αλ-Μπουχάρι)

Ο Τάλχα μπιν Ουμπάιντ Αλλάχ ανέφερε ότι κάποιος βεδουίνος πήγε στον Προφήτη του Αλλάχ και είπε: «Ω, Αγγελιαφόρε του Αλλάχ! Πες μου για πότε επέβαλε ο Αλλάχ τη νηστεία.» Απάντησε: «Κατά το μήνα Ραμαντάν.» Εκείνος είπε: «Είμαι υποχρεωμένος για κάποια άλλη περίοδο εκτός από αυτήν;» Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Όχι, εκτός κι αν το κάνεις προαιρετικά.» (Αλ-Μπουχάρι)

Επίσης, το Μουσουλμανικό έθνος συμφώνησε στον υποχρεωτικό χαρακτήρα της νηστείας του Ραμαντάν και στο

ότι αποτελεί έναν από τους πέντε πυλώνες του Ισλάμ. Έτσι, ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της νηστείας επιβεβαιώθηκε από το Κοράνιο, τη Σούννα και από τη συμφωνία του Μουσουλμανικού έθνους.

Κατηγορίες της νηστείας

1^η κατηγορία-Υποχρεωτική νηστεία: Η υποχρεωτική νηστεία χωρίζεται σε τρεις υποκατηγορίες:

1. Η νηστεία κατά το μήνα Ραμαντάν
2. Η νηστεία της εξιλέωσης από κάποια αμαρτία
3. Η νηστεία λόγω κάποιου τάματος

2^η κατηγορία-Προαιρετική νηστεία.

Εμείς εδώ θα αναφερθούμε μόνο στη νηστεία κατά το μήνα Ραμαντάν και στην προαιρετική νηστεία.

Τα προνόμια της νηστείας κατά το μήνα Ραμαντάν και η σοφία πίσω από την οποία έχει οριστεί:

1. Τα προνόμια της νηστείας: Ο Αμπου Χουράιρα ανέφερε ότι ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «**Όποιος κάνει προσευχή κατά τη**

νύχτα του Αλ-Καντρ με πίστη και αναμονή για την αμοιβή από τον Αλλάχ, θα του συγχωρεθούν ό,τι αμαρτίες διέπραξε στο παρελθόν. Και όποιος νηστεύει το μήνα Ραμαντάν με πίστη και αναμονή για την αμοιβή, θα του συγχωρεθούν ό,τι αμαρτίες διέπραξε στο παρελθόν.» (Αλ-Μπουχάρι)

Επίσης, ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Οι πέντε προσευχές, και από την προσευχή της Παρασκευής μέχρι την προσευχή της επόμενης Παρασκευής, και από το Ραμαντάν μέχρι το επόμενο Ραμαντάν εξιλεώνουν ό,τι αμαρτίες διέπραξε ο άνθρωπος μεταξύ τους, αν απέφυγε τις μεγάλες αμαρτίες.» (Μόσλεμ)

2. Η σοφία πίσω από τη νηστεία: Ο Αλλάχ όρισε τη νηστεία για πολλούς λόγους και πολλά οφέλη, κάποια εκ των οποίων είναι:

1. Ο εξαγνισμός της ψυχής και το καθάρισμά της από την κακή ηθική, καθώς η νηστεία στενεύει τα μονοπάτια του σατανά στο σώμα του ανθρώπου.

2. Η νηστεία διδάσκει τον άνθρωπο να είναι εγκρατής προς τα υλιστικά αγαθά και τη λαγνεία και τον προτρέπει στην επιθυμία της Μέλλουσας Ζωής και της ευδαιμονίας της.

3. Η νηστεία ενθαρρύνει τον άνθρωπο στο να είναι επιεικής προς τους ενδεείς και να αισθάνεται ένα μέρος του

πόνου τους, και αυτό επειδή εκείνος που νηστεύει γεύεται τον πόνο της πείνας και της δίψας.

Υπάρχουν και πολλά άλλα οφέλη και μεγάλες σοφίες πίσω από την επιβολή της νηστείας.

Προϋποθέσεις για την υποχρέωση της νηστείας κατά το μήνα Ραμαντάν

Η νηστεία του Ραμαντάν είναι υποχρεωτική για όποιον πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

1. Το Ισλάμ: Επειδή η νηστεία δεν είναι υποχρεωτική για κάποιον που δεν είναι Μουσουλμάνος, αν κάποιος μη Μουσουλμάνος νηστεύει, η νηστεία του δεν είναι αποδεκτή, καθώς η νηστεία αποτελεί λατρεία και γι' αυτό αν κάποιος μη Μουσουλμάνος ασπαστεί το Ισλάμ δεν είναι υποχρεωμένος να αναπληρώσει τις νηστείες που δεν είχε τελέσει στο παρελθόν.

2. Η ηλικία της εφηβείας: Έτσι, η νηστεία δεν είναι υποχρεωτική για κάποιον που δεν έχει φτάσει στην ηλικία της εφηβείας. Μα αν κάποιος που νηστεύει και δεν έχει φτάσει στην ηλικία της εφηβείας, θα λάβει αμοιβή για τη νηστεία του, αν το έκανε σκόπιμα.

3. Λογική: Η νηστεία δεν είναι υποχρεωτική για τον παράφρονα.

4. Υγεία: Όποιος είναι άρρωστος ή δε μπορεί να νηστέψει, τότε δεν του επιβάλλεται η νηστεία. Και αν νηστέψει, η νηστεία του θεωρείται έγκυρη, αφού ο Αλλάχ είπε:

{ Και όποιος από σας είναι ασθενής ή ταξιδεύει, τον ίδιο αριθμό (ημερών που έχασε) θα πρέπει να τις αντικαταστήσει με άλλες μέρες. } (2:185)

Και όταν η ασθένειά του περάσει, τότε θα πρέπει να αναπληρώσει τις μέρες που έχασε.

5. Παραμονή σε ένα μέρος: Η νηστεία δεν επιβάλλεται σε κάποιον που ταξιδεύει, αφού ο Αλλάχ είπε: **{ Και όποιος από σας είναι ασθενής ή ταξιδεύει, τον ίδιο αριθμό (ημερών που έχασε) θα πρέπει να τις αντικαταστήσει με άλλες μέρες. }** (2:185)

Μα αν κάποιος που ταξιδεύει νηστέψει, τότε η νηστεία του θεωρείται έγκυρη, και αν δε νηστέψει κατά το ταξίδι του, θα πρέπει να αναπληρώσει τις μέρες που έχασε με άλλες μετά το ταξίδι του.

6. Ο καθαρισμός από την εμμηνόρροια και το αίμα μετά τον τοκετό: Η γυναίκα που έχει αίμα περιόδου ή τοκετού δεν πρέπει να νηστεύει. Η νηστεία σε αυτήν την κατάσταση θεωρείται απαγορευμένη πράξη. Οι μέρες κατά τις οποίες δε νήστεψε πρέπει να αναπληρωθούν με άλλες μέρες, αφού η Αΐσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: «Όταν βρισκόμασταν σ' αυτήν την κατάσταση διατασσόμασταν

να αναπληρώσουμε τις μέρες της νηστείας με άλλες μέρες, αλλά δε διατασσόμαστε να αναπληρώσουμε τις προσευχές.» (Μόσλεμ)

Επιβεβαίωση της έναρξης του μήνα Ραμαντάν και του τέλους του

Η έναρξη του μήνα Ραμαντάν επιβεβαιώνεται με τη θέαση της πρώτης φλούδας της νέας Σελήνης με τα μάτια ή με τη μαρτυρία κάποιου άλλου ορθού Μουσουλμάνου που την είδε, αφού ο Αλλάχ είπε: { **Και όποιος από εσάς δει το μήνα (δηλ. είδε την έναρξη της νέας σελήνης), ας τον νηστέψει.** } (2:185) και ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «**Αν τη δείτε (την έναρξη της νέας σελήνης) τότε νηστέψτε.**» (Αλ-Μπουχάρι). Επίσης, ο Ιμπν Ούμαρ είπε: «**Πληροφόρησα τον Προφήτη (ﷺ) ότι είδα την έναρξη του Ραμαντάν (δηλ. την έναρξη της νέας σελήνης). Τότε ο Προφήτης (ﷺ) νήστεψε και διέταξε τους ανθρώπους να νηστέψουν.**» (Άμπου Νταούντ)

Δηλαδή αν ο άνθρωπος δεν έχει δει την έναρξη της νέας σελήνης, ούτε άκουσε τη μαρτυρία κάποιου ορθού Μουσουλμάνου ότι την είδε, τότε πρέπει εκείνη η μέρα να θεωρηθεί η 30^η του μήνα Σααμπάν και όχι η πρώτη του Ραμαντάν. Δηλαδή η έναρξη του μήνα Ραμαντάν μπορεί να επιβεβαιωθεί μόνο με το να δει κανείς την έναρξη της νέας

σελήνης, ή την ολοκλήρωση του μήνα Σααμπάν σε τριάντα μέρες. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «**Νηστεύτε όταν τη δείτε (δηλ. να αρχίσετε τη νηστεία του μήνα Ραμαντάν όταν δείτε την έναρξη της νέας σελήνης), και φάτε όταν τη δείτε (δηλ. ο μήνας Ραμαντάν τελειώνει όταν κάποιος δει την έναρξη της νέας σελήνης που σημαίνει την έναρξη του επόμενου μήνα, του Σαουάλ).** Αν όμως δε φαίνεται, τότε θεωρήστε το μήνα Σα΄μπάν τριάντα μέρες.» (Αλ-Μπουχάρι)

Έτσι, το τέλος του μήνα Ραμαντάν επιβεβαιώνεται μόνο με το να δουν δύο ορθοί Μουσουλμάνοι την έναρξη της νέας σελήνης του μήνα Σαουάλ. Αν δεν τη δουν δύο ορθοί Μουσουλμάνοι, τότε ο μήνας Ραμαντάν πρέπει να θεωρηθεί τριάντα μέρες, και όχι 29.

Η ώρα της πρόθεσης για νηστεία

Ο άνθρωπος πρέπει να έχει την πρόθεση για νηστεία, αφού αυτό αποτελεί πυλώνα της, όπως προαναφέραμε. Ο Προφήτης είπε: «**Στ' αλήθεια, οι πράξεις εξαρτώνται από την πρόθεση. Και ο κάθε άνθρωπος θα λάβει (αμοιβή ή τιμωρία για) αυτό που σκόπευε.**» (Αλ-Μπουχάρι)

Και η στιγμή που έχει κανείς την πρόθεση να νηστεύσει πρέπει να είναι πριν την αυγή, ακόμα και ένα λεπτό. Και αυτό είναι υποχρεωτικό κατά τις υποχρεωτικές νηστείες, όπως αυτή του Ραμαντάν, αυτή της εξιλέωσης, αυτή του τάματος, καθώς

επίσης και αυτή της αναπλήρωσης κάποιων μερών της νηστείας του Ραμαντάν. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Όποιος δεν έχει την πρόθεση για νηστεία πριν την αυγή, η νηστεία του δεν είναι έγκυρη.»** (Ατ-Τίρμιδι)

Και όποιος έχει την πρόθεση να κάνει νηστεία κατά την διάρκεια της ημέρας και δεν έχει φάει ούτε έχει πιει τίποτα, η νηστεία του δεν είναι έγκυρη, εκτός κατά την προαιρετική νηστεία, σύμφωνα με τα λόγια της Αϊσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής): **«Ο Προφήτης (ﷺ) κάποια μέρα μπήκε στο σπίτι και είπε: 'Έχετε φαγητό;' Είπαμε: 'Όχι.' Τότε εκείνος είπε: 'Τότε, νηστεύω.'»** (Μόσλεμ)

Και για τη νηστεία το μήνα Ραμαντάν αρκεί κανείς να έχει πρόθεση μία φορά στην αρχή του μήνα, που ισχύει για όλο το μήνα. Καλό είναι να ανανεώνει κανείς την πρόθεσή του κάθε μέρα.

2^ο Κεφάλαιο:

Οι λόγοι που επιτρέπουν το να σπάσει κανείς τη νηστεία του και αυτά που σπάνε τη νηστεία

Οι λόγοι που επιτρέπουν το να σπάσει κανείς τη νηστεία του κατά το μήνα Ραμαντάν

1. Η ασθένεια και τα γηρατειά

Επιτρέπεται για τον ασθενή που πρόκειται να γιατρευτεί το να σπάσει τη νηστεία του, και όταν γιατρευτεί, τότε θα πρέπει να αντικαταστήσει τις ημέρες κατά τις οποίες έσπασε τη νηστεία του, αφού ο Άλλάχ, ο Ύψιστος είπε:

{ Καταμετρημένες μέρες, και όποιος από εσάς είναι ασθενής ή οδοιπόρος, τον ίδιο αριθμό (ημερών που έχασε) θα πρέπει να τις αντικαταστήσει με άλλες μέρες. } (2:184)

Και η ασθένεια που επιτρέπει το να σπάσει κανείς τη νηστεία του είναι εκείνη στην οποία όταν βρίσκεται κάποιος δυσκολεύεται να νηστέψει.

Όσον αφορά τον ασθενή που δεν υπάρχει ελπίδα να γιατρευτεί ή αυτόν που δε μπορεί να νηστέψει διαρκώς, όπως κάποιος πολύ ηλικιωμένος, τότε αυτός μπορεί να σπάσει τη νηστεία του χωρίς να είναι υποχρεωμένος να αντικαταστήσει τις μέρες που έχασε. Όμως, θα πρέπει αντ' αυτού να ταΐσει για κάθε

μέρα έναν φτωχό. Ο Αλ-Μπουχάρι λέει: «Όσον αφορά τον ηλικιωμένο, αν δεν αντέχει να νηστέψει (ας πράξει όπως) ο Άνας (ο οποίος) τάιζε όταν ήταν ηλικιωμένος για ένα ή δύο χρόνια, έναν φτωχό για κάθε μέρα που έσπαγε τη νηστεία του. Και ο Ιμπν Αμπάς (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε σχετικά με τον ηλικιωμένο ή την ηλικιωμένη που δεν αντέχουν να νηστέψουν: 'Ας ταΐσουν έναν φτωχό ως αντικατάσταση για κάθε μέρα που έχασαν.'» (Αλ-Μπουχάρι)

Έτσι, αυτός που δεν αντέχει να νηστέψει για λόγο διαρκή, είτε ασθένεια είτε γηρατειά, θα πρέπει να ταΐζει για κάθε μέρα που χάνει έναν φτωχό μισό Σα΄ ρύζι ή χουρμάδες, ή κάτι παρόμοιο από το συνηθισμένο φαγητό της χώρας, και το μισό Σα΄ είναι περίπου ένα κιλό και εκατόν είκοσι πέντε γραμμάρια. Όμως, αν ο ασθενής θέλει να νηστέψει, η νηστεία του είναι έγκυρη και στην περίπτωση αυτή δε χρειάζεται να αντικαταστήσει τη νηστεία του με το τάισμα κάποιου φτωχού.

2. Το ταξίδι

Επιτρέπεται για τον οδοιπόρο το να σπάσει τη νηστεία του για τις μέρες που ταξιδεύει κατά το μήνα Ραμαντάν, και είναι υποχρεωμένος να τις αντικαταστήσει με άλλες μέρες, αφού ο Αλλάχ, ο Ύψιστος είπε:

{ Και όποιος από εσάς είναι ασθενής ή οδοιπόρος, τον ίδιο αριθμό (ημερών που έχασε) θα πρέπει να τις αντικαταστήσει με άλλες μέρες. } (2:184)

Και αφού ο Προφήτης (ﷺ) είπε, όταν κάποιος τον ρώτησε σχετικά με τη νηστεία κατά το ταξίδι: **«Αν θέλεις, νήστεψε, και αν θες μη νηστέψεις.»** (Αλ-Μπουχάρι)

Και το ταξίδι κατά το οποίο μπορεί κανείς να σπάσει τη νηστεία του είναι εκείνο κατά το οποίο επιτρέπεται να μειώνονται σε Ράκα' οι προσευχές, δηλαδή να είναι περίπου σαράντα οκτώ μίλια, δηλαδή περίπου ογδόντα χιλιόμετρα.

Επίσης, το ταξίδι κατά το οποίο επιτρέπεται να σπάσει κανείς τη νηστεία του είναι εκείνο που γίνεται για έναν επιτρεπτό λόγο, δηλαδή να μην είναι ταξίδι με σκοπό να διαπράξει κανείς κάποια αμαρτία, ούτε με σκοπό το να αποφύγει τη νηστεία. Σε ένα τέτοιο ταξίδι δεν επιτρέπεται να σπάσει κανείς τη νηστεία του.

Και αν ο οδοιπόρος νηστέψει, η νηστεία του είναι έγκυρη, αφού ο Άνας (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε: **«Ταξιδεύαμε με τον Προφήτη (ﷺ) και ούτε εκείνοι που νήστευαν ασκούσαν κριτική στους νηστεύοντες, ούτε οι μη νηστεύοντες ασκούσαν κριτική σ' αυτούς που νήστευαν.»** (Αλ-Μπουχάρι) Ωστόσο, σ' αυτό υπάρχει ένας όρος: να μην επιβαρύνεται κανείς κατά το ταξίδι νηστεύοντας. Αν η νηστεία γίνει δυσβάστακτη γι' αυτόν ή τον βλάψει, τότε είναι καλύτερο το να σπάσει τη νηστεία του, εφαρμόζοντας την άδεια να

σπάσει τη νηστεία, αφού ο Προφήτης (ﷺ) είδε κατά το ταξίδι του κάποιον που νήστευε, ενώ οι άνθρωποι είχαν μαζευτεί γύρω του για να του κάνουν σκιά λόγω της πολλής ζέστης. Τότε ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «**Δεν είναι ευσέβεια το να νηστεύει κανείς κατά το ταξίδι.**» (Αλ-Μπουχάρι)

3. Η εμμηνόρροια και η επιλόχεια αιμορραγία

Η γυναίκα που βρίσκεται στην εμμηνόρροια ή που αιμορραγεί μετά τον τοκετό είναι υποχρεωμένη να μη νηστέψει αυτές τις ημέρες κατά το μήνα Ραμαντάν. Και η νηστεία γίνεται γι' αυτήν απαγορευμένη πράξη γι' αυτές τις ημέρες. Αν νηστέψει, η νηστεία της δεν είναι αποδεκτή, και θα πρέπει να αντικαταστήσει αυτές τις μέρες με άλλες, αφού η Αϊσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: «**Όταν βρισκόμασταν σ' αυτήν την κατάσταση διατασσόμασταν να αναπληρώσουμε τις μέρες της νηστείας με άλλες μέρες, αλλά δε διατασσόμασταν να αναπληρώσουμε τις προσευχές.**» (Μόσλεμ)

4. Η εγκυμοσύνη και ο θηλασμός

Αν μια γυναίκα είναι έγκυος ή θηλάζει το μωρό της και φοβάται να νηστέψει για τον εαυτό της ή για το παιδί, τότε επιτρέπεται γι' αυτήν το να μη νηστέψει. Ο Άνας (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) ανέφερε ότι ο Προφήτης

(✿) είπε: «Ο Αλλάχ αφαίρεσε από τον οδοιπόρο τη μισή προσευχή και τη νηστεία, και από την εγκυμονούσα και αυτήν που θηλάζει τη νηστεία.» (Ατ-Τίρμιντι)

Η έγκυος και αυτή που θηλάζει θα πρέπει να αντικαταστήσουν αυτές τις ημέρες με άλλες μέρες και να ταΐσουν ένα φτωχό για κάθε μέρα που έχασαν, αφού ο Ιμπν Αμπάς (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε: **«Όσον αφορά εκείνη που θηλάζει και την έγκυο, αν φοβούνται για τα παιδιά τους, ας μη νηστέψουν και ας ταΐσουν.»** (Άμπου Νταούντ)

Έτσι, οι λόγοι που επιτρέπουν να σπάσει κανείς τη νηστεία του είναι τέσσερις: Το ταξίδι, η ασθένεια, η εμμηνόρροια και η επιλόχεια αιμορραγία, και ο φόβος για τη βλάβη, όπως στην περίπτωση της εγκυμονούσης ή της γυναίκας που θηλάζει.

Αυτά που σπάνε τη νηστεία

1. Το να φάει ή να πει κανείς σκοπίμως

Δεν επιτρέπεται γι' αυτόν που σκοπεύει να νηστέψει το να φάει ή να πει μετά την αυγή και μέχρι τη δύση του ηλίου. Και όποιος ξέχασε ότι βρίσκεται σε νηστεία και έφαγε ή ήπια, τότε η νηστεία του δεν ακυρώνεται, και πρέπει να σταματήσει να τρώει ή να πίνει μόλις θυμηθεί ή κάποιος του υπενθυμίσει ότι νηστεύει. Ο Προφήτης (✿) είπε: **«Όποιος ξεχάστηκε και έφαγε ή ήπια ενώ βρισκόταν σε νηστεία, τότε ας συνεχίσει**

τη νηστεία του. Στ' αλήθεια, ο Αλλάχ τον τάισε ή τον έκανε να πει.» (Αλ- Μπουχάρι)

Επίσης, η νηστεία ακυρώνεται με οποιοδήποτε φάρμακο που εισέρχεται από τη μύτη ή με οτιδήποτε παρόμοιο με φαγητό ή με ποτό φτάσει στο στομάχι, ακόμα κι αν δεν έχει εισέλθει από το στόμα, όπως ο ορός.

2. Η σεξουαλική επαφή

Η νηστεία ακυρώνεται με το να έχει κανείς σεξουαλική επαφή, και όποιος το έκανε θα πρέπει να μετανοήσει και να ζητήσει τη συγχώρεση του Αλλάχ, κι έπειτα να αντικαταστήσει αυτήν την ημέρα με κάποια άλλη. Επίσης, θα πρέπει να απελευθερώσει έναν δούλο ή έναν αιχμάλωτο. Αν δε βρίσκει κάποιον δούλο ή αιχμάλωτο να απελευθερώσει ή δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να το κάνει, τότε θα πρέπει να νηστέψει για δύο ολοκληρωμένους μήνες συνεχόμενα. Και αν δε μπορεί να νηστέψει, τότε ας ταΐσει εξήντα φτωχούς, αφού ο Άμπου Χουράιρα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε: «**Ενώ καθόμασταν με τον Προφήτη (ﷺ), κάποιος ήλθε και είπε: 'Ω, Αγγελιαφόρε του Αλλάχ! Καταστράφηκα!' Τότε ο Προφήτης (ﷺ) τού είπε: 'Τι έπαθες;' Εκείνος είπε: 'Είχα σεξουαλική επαφή με τη σύζυγό μου ενώ νήστευα.'** Τότε ο Προφήτης (ﷺ) τού είπε: **'Μπορείς να απελευθερώσεις έναν δούλο ή έναν αιχμάλωτο;'** Εκείνος απάντησε: **'Όχι.'** Του είπε: **'Μπορείς να νηστέψεις για δύο διαδοχικούς μήνες;'**

Εκείνος είπε: ‘Όχι.’ Του είπε: ‘Μπορείς να ταΐσεις εξήντα φτωχούς;’ Αυτός είπε: ‘Όχι.’ Μετά από λίγο, ενώ βρισκόμασταν σ’ εκείνη την κατάσταση, έφεραν ένα μεγάλο καλάθι με χουρμάδες στον Προφήτη (ﷺ). Τότε ο Προφήτης ρώτησε: ‘Πού είναι αυτός που ρωτούσε;’ Τότε εκείνος είπε: ‘Εδώ είμαι.’ Ο Προφήτης (ﷺ) τού είπε: Πάρε αυτό και δώσ’ το σε ελεημοσύνη. Τότε ο άνδρας είπε: ‘Να το δώσω σε κάποιον πιο φτωχό από μένα;! Μα τον Αλλάχ, δεν υπάρχει κανένα σπίτι ανάμεσα στα δύο βουνά της Μεδίνας που να είναι πιο φτωχό από το σπίτι μου.’ Τότε ο Προφήτης (ﷺ) χαμογέλασε μέχρι που φάνηκαν οι προγόμφοί του. Και στη συνέχεια είπε: ‘Τότε τάισε μ’ αυτό την οικογένειά σου.’» (Αλ-Μπουχάρι)

Και βρίσκεται στην ίδια κατηγορία με αυτόν που έχει σεξουαλική επαφή, αυτός που εκσπερματώνει λόγω φιλιού ή αγγίγματος, ακόμη και αν δεν είχε την πρόθεση να εκσπερματήσει, επειδή αυτός επέλεξε να φιλήσει ή να αγγίξει, τότε η νηστεία του είναι άκυρη, αφού αυτό προέρχεται από τη λαγνεία που αντιτίθεται με την κατάσταση της νηστείας, επίσης το ίδιο ισχύει, και αν εκσπερματήσει κάποιος από μόνος του. Σ’ αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να αντικαταστήσει εκείνη την ημέρα με κάποια άλλη, χωρίς άλλου είδους εξιλέωση, αφού η εξιλέωση είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση της σεξουαλικής επαφής.

Μα όσον αφορά αυτόν που νηστεύει και εκσπερματώνει κατά τον ύπνο ή το σπέρμα του εξέρχεται χωρίς πόθο, όπως στην

περίπτωση της ασθένειας, τότε η νηστεία του δεν ακυρώνεται, αφού δεν το έκανε από επιλογή.

3. Το να κάνει κανείς εμετό σκοπίμως

Όποιος κάνει εμετό σκοπίμως, η νηστεία του είναι άκυρη και θα πρέπει να αντικαταστήσει εκείνη την ημέρα με κάποια άλλη, μα όποιος το κάνει παρά τη θέλησή του, τότε η νηστεία του είναι έγκυρη, αφού ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Όποιος έκανε εμετό παρά τη θέλησή του δεν υποχρεούται να αντικαταστήσει αυτήν την ημέρα, μα όποιος το έκανε σκοπίμως, θα πρέπει να την αντικαταστήσει με άλλη μέρα.»** (Άμπου Νταούντ)

4. Κοφτές βεντούζες

Είναι το να βγάζει κανείς αίμα από το δέρμα και όχι από τις αρτηρίες. Και όποιος το κάνει κατά τη νηστεία του, αυτή ακυρώνεται, αφού ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Αυτός που κάνει τις κοφτές βεντούζες και αυτός στον οποίον γίνονται, η νηστεία τους για εκείνη την ημέρα ακυρώνεται.»** (Άμπου Νταούντ)

Επίσης, σ' αυτήν την κατηγορία ανήκει το να δώσει κανείς αίμα (στο νοσοκομείο), αλλά δεν ανήκει το να βγει αίμα από

κόψιμο ή όταν κάποιος βγάλει ένα δόντι, ή όταν αιμορραγεί από τη μύτη. Όλα αυτά δεν ακυρώνουν τη νηστεία.

5. Το αίμα της περιόδου και το αίμα μετά τον τοκετό

Όποτε μια γυναίκα βλέπει το αίμα της περιόδου της ή το αίμα μετά τον τοκετό, η νηστεία της ακυρώνεται και πρέπει να αντικαταστήσει αυτές τις ημέρες με άλλες.

6. Η πρόθεση για σπάσιμο της νηστείας

Όποιος έχει την πρόθεση να σπάσει τη νηστεία του πριν την καθορισμένη ώρα κατά την οποία επιτρέπεται το φαγητό, τότε η νηστεία του ακυρώνεται, ακόμα κι αν δεν φάει ή πιει κάτι, αφού η πρόθεση είναι ένας από τους δύο πυλώνες της νηστείας.

7. Η αποστασία

Ο Αλλάχ, ο Ύψιστος είπε: { **“Αν διαπράξεις Σιρκ (απόδοση εταίρων στον Αλλάχ στη λατρεία), τότε οι καλές πράξεις σου θα ακυρωθούν, και θα είσαι από τους χαμένους”**. } (39:65)

3^ο Κεφάλαιο:

Οι επιθυμητές και οι απεχθείς πράξεις κατά τη νηστεία

Οι επιθυμητές πράξεις κατά τη νηστεία

Είναι επιθυμητό γι' αυτόν που νηστεύει να κάνει τα εξής:

1. Το να τρώει Ας-Σουχούρ (ένα μικρό γεύμα κατά τα μέσα της νύχτας)

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «**Φάτε το Σουχούρ. Στ' αλήθεια, στο Ας-Σουχούρ υπάρχει ευλογία.**» (Αλ-Μπουχάρι)

Το Ας-Σουχούρ γίνεται με οποιαδήποτε ποσότητα φαγητού, ακόμα και με μία γουλιά νερό, και η ώρα του Ας-Σουχούρ είναι από τα μέσα της νύχτας μέχρι την αυγή.

2. Το να καθυστερεί την ώρα του Ας-Σουχούρ

Ο Ζάιντ μπιν Θάμπιτ είπε: «**Φάγαμε το Ας-Σουχούρ με τον Αγγελιαφόρο του Αλλάχ, κι έπειτα σηκωθήκαμε για την προσευχή. Τότε ρωτήθηκε: 'Και πόσος χρόνος μεσολάβησε μεταξύ τους;'** Είπε: **'Περίπου (ο χρόνος που απαιτείται για την ανάγνωση) πενήντα αγιάτ.'**» (Αλ-Μπουχάρι)

3. Το να σπεύδει στο γεύμα του μετά τη δύση του ηλίου

Ο Σαχλ μπιν Σα΄ντ ανέφερε ότι ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Οι άνθρωποι παραμένουν στον ορθό δρόμο, όσο σπεύδουν στο γεύμα μετά τη δύση του ηλίου.» (Αλ-Μπουχάρι)

4. Το να σπάσει τη νηστεία του με χουρμάδες σε μονό αριθμό, ενώ αν δε βρίσκει, να τη σπάει με νερό, σε μονό αριθμό γουλιών

Και αν δε βρίσκει ούτε το ένα ούτε το άλλο, καλό είναι να έχει στην καρδιά την πρόθεση του να σπάσει τη νηστεία, και αυτό αρκεί.

5. Το να κάνει επίκληση όταν σπάει τη νηστεία του, καθώς και κατά τη διάρκεια της νηστείας

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Τριών οι επικλήσεις δεν απορρίπτονται: Αυτού που νηστεύει μέχρι να σπάσει τη νηστεία του, του δίκαιου κυβερνήτη και του αδικημένου.» (Ατ-Τίρμιντι)

6. Η ελεημοσύνη, η απαγγελία του Κορανίου, το τάισμα αυτών που νηστεύουν, και όλες οι υπόλοιπες ενάρετες πράξεις

Ο Ιμπν Αμπάς (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε: «Ο Προφήτης (ﷺ) ήταν ο πιο γενναιόδωρος άνθρωπος. Και ειδικά κατά το μήνα Ραμαντάν γινόταν ακόμα πιο γενναιόδωρος, όταν τον συναντούσε ο Γαβριήλ. Και ο Γαβριήλ τον συναντούσε κάθε νύχτα κατά το μήνα Ραμαντάν για να του απαγγείλει το Κοράνιο. Και ο Προφήτης (ﷺ), όταν τον συναντούσε ο Γαβριήλ ήταν πιο γενναιόδωρος κι από το ανεμόβροχο.» (Αλ-Μπουχάρι)

7. Οι νυχτερινές προσευχές

Ειδικά κατά τις τελευταίες δέκα νύχτες του μήνα Ραμαντάν. Η Αΐσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: «Όταν ξεκινούν οι δέκα τελευταίες μέρες του μήνα Ραμαντάν, τότε ο Προφήτης (ﷺ) έσφιγγε τη ζώνη του (δηλ. αύξαινε τη λατρεία του) και προσευχόταν όλη τη νύχτα, και ξυπνούσε την οικογένειά του (για να προσευχηθούν).» (Αλ-Μπουχάρι)

8. Το να τελεί κανείς την 'Ούμρα (μικρό προσκύνημα)

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Μια 'Ούμρα κατά το μήνα Ραμαντάν ισοδυναμεί με ένα Χατζ (μεγάλο προσκύνημα).» (Αλ-Μπουχάρι)

9. Το να πει: «Νηστεύω.» σε όποιον τον εκνευρίζει

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «Όταν κάποιος από εσάς νηστεύει, τότε ας μην επιδίδεται σε σκληρή γλώσσα και ας μην υψώνει τη φωνή του. Και αν κάποιος τον προσβάλλει, ή προσπαθήσει να διαπληκτιστεί μαζί του, ας πει: ‘Νηστεύω.’» (Αλ-Μπουχάρι)

Οι απεχθείς πράξεις κατά τη νηστεία

1. Το να μην υπερβάλλει κανείς στο πλύσιμο του στόματος ή της μύτης του

Αυτό για να μη φτάσει το νερό στο στομάχι του

2. Το να φιλά κανείς, αν το φιλί μπορεί να διεγείρει τον πόθο του

Αφού το φιλί μπορεί να οδηγήσει στην εκσπερμάτιση ή σε σεξουαλική επαφή. Αν όμως υπάρχει αυτοέλεγχος, τότε δεν υπάρχει πρόβλημα στο να φιλά κανείς.

3. Η κατάποση της καταρροής

4. Το να δοκιμάζει κανείς φαγητό χωρίς να υπάρχει ανάγκη.

Αν όμως υπάρχει ανάγκη, όπως για παράδειγμα αν κάποιος είναι μάγειρας και πρέπει να δοκιμάσει αν το φαγητό χρειάζεται αλάτι κλπ., τότε δεν υπάρχει πρόβλημα, αλλά θα πρέπει να προσέχει να μη φτάσει τίποτα στο στομάχι του.

4^ο Κεφάλαιο:

Η αναπλήρωση των χαμένων ημερών της νηστείας, η προαιρετική νηστεία και η απεχθής και απαγορευμένη νηστεία

Η αναπλήρωση των χαμένων ημερών της νηστείας

Αν ένας Μουσουλμάνος σπάσει τη νηστεία του για μία μέρα του μήνα Ραμαντάν χωρίς αποδεκτή δικαιολογία, θα πρέπει να μετανοήσει ενώπιον του Αλλάχ και να Του ζητήσει συγχώρεση, αφού αυτό αποτελεί μεγάλη αμαρτία. Πρέπει, επίσης, να αναπληρώσει αυτήν την ημέρα με μία άλλη. Η αναπλήρωση θα πρέπει να γίνει άμεσα, σύμφωνα με τα λόγια της πλειοψηφίας των λογίων, καθώς αυτός που έσπασε τη νηστεία του δεν είχε άδεια για να τη σπάσει.

Αν, όμως, κάποιος σπάσει τη νηστεία του για κάποιον αποδεκτό λόγο, όπως για παράδειγμα μια γυναίκα που βρίσκεται στην εμμηνόρροια ή αιμορραγεί μετά τον τοκετό, ή λόγω ασθένειας ή ταξιδιού, ή για οποιονδήποτε άλλον αποδεκτό λόγο που δικαιολογεί το να σπάσει κανείς τη νηστεία του, θα πρέπει να αναπληρώσει κάθε χαμένη ημέρα με μία άλλη, αλλά δεν είναι απαραίτητο αυτό να γίνει άμεσα. Πρέπει, όμως, να γίνει μέχρι τον ερχομό του επόμενου Ραμαντάν. Προτιμάται, ωστόσο, το να αναπληρωθούν οι μέρες το συντομότερο δυνατό, αφού έτσι το χρέος σβήνεται πιο

γρήγορα, κι έτσι είναι πιο ασφαλές για τον άνθρωπο, αφού μπορεί να συμβεί το στιδῆποτε που μπορεί να αποτρέψει τη νηστεία, όπως ασθένεια κλπ.. Αν, όμως, η δικαιολογία που έκανε το άτομο να σπάσει τη νηστεία του συνεχιστεί μέχρι το επόμενο Ραμαντάν, δεν υπάρχει πρόβλημα η αναπλήρωση να γίνει μετά το πέρας του.

Μα αν έχει καθυστερήσει την αναπλήρωση μετά το πέρας του επόμενου Ραμαντάν, χωρίς κάποια αποδεκτή δικαιολογία, τότε θα πρέπει να προβεί στην αναπλήρωση, και ακόμα να ταΐσει έναν φτωχό για κάθε μέρα που είχε χάσει.

Και δεν είναι υποχρεωτικό η αναπλήρωση να γίνει σε διαδοχικές μέρες, αφού ο Αλλάχ είπε:

{ Και όποιος από εσάς είναι ασθενής ή οδοιπόρος, τον ίδιο αριθμό (ημερών που έχασε) θα πρέπει να τις αντικαταστήσει με άλλες μέρες. } (2:184)

Εδώ βλέπουμε ότι ο Αλλάχ δεν έχει βάλει όρο η αναπλήρωση να γίνεται σε διαδοχικές μέρες. Αν ίσχυε αυτός ο όρος, τότε ο Αλλάχ θα τον είχε αναφέρει με ξεκάθαρο τρόπο.

Η προαιρετική νηστεία

Από τη Σοφία του Αλλάχ και από το Έλεός Του προς τους δούλους Του είναι ότι κατέστησε προαιρετικές λατρείες για τους δούλους Του, για όποιον επιθυμεί επιπλέον αμοιβή. Από

τις μέρες κατά τις οποίες είναι επιθυμητό να γίνει προαιρετική νηστεία είναι οι εξής:

1. Νηστεία για έξι μέρες του μήνα Σαουάλ: Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Όποιος νηστεύει το μήνα Ραμαντάν, και μετά ακολουθεί με έξι μέρες του μήνα Σαουάλ, είναι σα να έκανε νηστεία για όλο το χρόνο.»** (Μόσλεμ)

2. Νηστεία κατά την ημέρα του ‘Άραφα, για όποιον δεν τελεί προσκύνημα: Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Όποιος νηστεύει κατά την ημέρα του ‘Άραφα, ο Αλλάχ θα συγχωρέσει τις αμαρτίες του για την προηγούμενη και την ακόλουθη χρονιά.»** (Μόσλεμ) Μα αυτός που τελεί προσκύνημα δεν πρέπει να νηστέψει κατά την ημέρα του ‘Άραφα.

3. Νηστεία κατά την ημέρα ‘Ασουρά’: Ο Προφήτης (ﷺ) ρωτήθηκε για τη νηστεία κατά την ημέρα ‘Ασουρά’. Είπε: **«Ο Αλλάχ συγχωρεί (τις αμαρτίες) για ολόκληρη την προηγούμενη χρονιά.»** (Μόσλεμ) Επίσης, προτιμάται το να νηστεύει κανείς μία μέρα πριν ή μία μέρα μετά από εκείνη την ημέρα, αφού ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Αν είμαι ζωντανός και την επόμενη χρονιά, θα νηστέψω την ένατη ημέρα.»** (Μόσλεμ)

4. Νηστεία κάθε Δευτέρα και Πέμπτη: Η Αϊσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ’ αυτής) είπε: **«Ο Προφήτης (ﷺ) τηρούσε τη νηστεία τις Δευτέρες και τις Πέμπτες.»** (Άχμαντ) Ο Προφήτης (ﷺ) είπε, επίσης: **«Οι πράξεις των ανθρώπων παρουσιάζονται στον Αλλάχ κάθε Δευτέρα και Πέμπτη,**

έτσι, επιθυμώ οι πράξεις μου να παρουσιάζονται ενώ εγώ νηστεύω.» (Ατ-Τίρμιδει)

5. Νηστεία για τρεις μέρες κάθε μήνα: Ο Προφήτης (ﷺ) είπε στον Αμπντ Αλλάχ μπιν ‘Αμπρ: **«Νήστεψε για τρεις μέρες κάθε μήνα. Στ’ αλήθεια, η Χάσσανα (μονάδα αμοιβής των καλών πράξεων) είναι δεκαπλάσια, κι έτσι είναι σα να νηστεύεις συνέχεια.»** (Αλ- Μπουχάρι) Ο Άμπου Χουράιρα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ’ αυτού) είπε: **«Ο Προφήτης (ﷺ) με συμβούλεψε τρία πράγματα: Να νηστεύω για τρεις μέρες κάθε μήνα, να τελώ δύο Ράκ’α κατά την Αντ-Ντούχα, και να τελώ την προσευχή Ουίτρ πριν κοιμηθώ.»** (Αλ-Μπουχάρι) Και προτιμάται αυτές οι τρεις μέρες να είναι οι λευκές μέρες, δηλαδή η 13^η, η 14^η και η 15^η του κάθε μήνα, αφού ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Όποιος από εσάς νηστέψει τρεις μέρες ένα μήνα, ας νηστέψει τις τρεις λευκές ημέρες.»** (Αχμαντ)

6. Νηστεία μέρα παρά μέρα: Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Η καλύτερη νηστεία είναι η νηστεία του Νταούντ (Δαβίδ). Νήστεψε τη μία μέρα και έτρωγε την άλλη.»** (Αλ-Μπουχάρι)

7. Νηστεία κατά το μήνα Μουχάραμ: Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Η καλύτερη νηστεία μετά την νηστεία κατά το μήνα Ραμαντάν, είναι η νηστεία κατά το μήνα Μουχάραμ, και η καλύτερη προσευχή μετά την υποχρεωτική προσευχή είναι η προσευχή κατά τη νύχτα.»** (Μόσλεμ)

8. Νηστεία για εννέα μέρες κατά το μήνα Δη Ελ-Χίτζα: Ξεκινά από την πρώτη μέρα του μήνα και τελειώνει την ένατη, που αποτελεί τη μέρα του Άραφα. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Δεν υπάρχουν μέρες κατά τις οποίες οι ενάρετες πράξεις είναι πιο αγαπητές στον Αλλάχ από αυτές τις δέκα μέρες.»** (Αλ-Μπουχάρι) Και όπως προαναφέραμε, αυτός που τελεί προσκύνημα μπορεί να τελήσει νηστεία για εννέα μέρες (εκτός από την ημέρα του ‘Ασουρά’), ενώ για όποιον δεν τελεί προσκύνημα ισχύει και εκείνη η μέρα, δηλαδή δέκα μέρες.

Η απεχθής και η απαγορευμένη νηστεία

1. Αποτελεί απεχθή πράξη το να νηστεύει κανείς συνεχόμενα μόνο κατά το μήνα Ράτζαμπ, αφού αυτό ήταν από τις τελετουργίες των απίστων πριν το Ισλάμ, οι οποίοι δόξαζαν πολύ αυτόν το μήνα. Αν, όμως, κάποιος νηστεύει μαζί με αυτόν μήνα και κάποιες μέρες από τον προηγούμενο ή τον επόμενο μήνα, τότε αυτό δεν αποτελεί απεχθή πράξη. Ο ‘Ομαρ ιμπν Αλ-Χαττάμπ (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ’ αυτού) είπε σε κάποιους ανθρώπους κατά το μήνα Ράτζαμπ: **«Φάτε! Στ’ αλήθεια, αυτός είναι ένας μήνας τον οποίο δόξαζαν οι ειδωλολάτρες πριν το Ισλάμ.»**

2. Αποτελεί απεχθή πράξη το να νηστεύει κανείς μόνο την Παρασκευή χωρίς να νηστέψει μια μέρα πριν ή μια μέρα μετά. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Μη νηστεύετε κατά την Παρασκευή,**

εκτός κι αν νηστέψετε μαζί μ' αυτή μια μέρα πριν ή μια μέρα μετά.» (Αλ-Μπουχάρι)

3. Αποτελεί απεχθή πράξη το να νηστέψει κανείς το Σάββατο χωρίς να νηστέψει μια μέρα πριν ή μια μέρα μετά. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Μη νηστέψετε το Σάββατο, εκτός αν είναι υποχρεωτική νηστεία.»** (Ατ-Τίρμιδαι) Επίσης, ο Προφήτης (ﷺ) μπήκε στο δωμάτιο της συζύγου του, Τζουαϊρία, κατά την Παρασκευή, ενώ εκείνη νήστευε, και της είπε: **«Νήστευες χθες;»** Εκείνη απάντησε: **«Όχι.»** Της είπε: **«Σκοπεύεις να νηστέψεις αύριο;»** Είπε: **«Όχι.»** Ο Προφήτης (ﷺ) της είπε: **«Τότε σπάσε τη σημερινή σου νηστεία.»** (Αλ-Μπουχάρι) Έτσι, συμπεραίνουμε από τα λόγια του Προφήτη (ﷺ) ότι μπορεί κανείς να νηστέψει το Σάββατο αν έχει νηστέψει την προηγούμενη ή αν θα νηστέψει την επόμενη. Ο Ιμάμ Ατ-Τίρμιδαι σχολίασε σ' αυτό το χαντίθ: **«Το απεχθές του να νηστέψει κανείς μόνο το Σάββατο έγκειται στο ότι οι Εβραίοι δοξάζουν τόσο πολύ αυτήν την ημέρα.»**

4. Αποτελεί απαγορευμένη πράξη το να νηστέψει κανείς την ημέρα της αμφιβολίας, που είναι η 30^η του μήνα Σαμπάν, αν υπάρχει στον ουρανό κάτι που εμποδίζει την όραση της Σελήνης. Αν, όμως, ο ουρανός είναι καθαρός, τότε δεν υπάρχει αμφιβολία. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Όποιος νηστέψει την ημέρα κατά την οποία υπάρχει αμφιβολία, στ' αλήθεια παράκουσε τον Άμπα Αλ-Κάσσιμ (δηλ. τον Προφήτη (ﷺ)).»** (Αλ-Μπουχάρι) Επίσης, ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Ας μη νηστέψει κανείς μία ή δύο μέρες πριν το μήνα Ραμαντάν,**

εκτός αν είναι μια συνηθισμένη μέρα για κάποιον. Τότε, ας νηστέψει.» (Αλ-Μπουχάρι) Η έννοια αυτού του χαντίθ είναι το να μη νηστέψει κανείς μία μέρα πριν το Ραμαντάν, θεωρώντας την ως μέρα του Ραμαντάν, με σκοπό να νηστέψει τριάντα μέρες του μήνα Ραμαντάν, επειδή η νηστεία του συνδέεται με την όραση της Σελήνης. Αν, όμως, πρόκειται για μια συνηθισμένη μέρα γι' αυτόν, χωρίς να έχει την πρόθεση να νηστέψει λόγω του μήνα Ραμαντάν, ή αν επιθυμεί να νηστέψει λόγω κάποιου τάματος ή λόγω αναπλήρωσης κάποιας ημέρας του περασμένου Ραμαντάν, τότε δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

5. Αποτελεί απαγορευμένη πράξη το να νηστέψει κανείς τις δύο μέρες των γιορτών, αφού ο Άμπου Σαΐντ Αλ-Χούντερι (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε: **«Ο Προφήτης (ﷺ) απαγόρευσε το να νηστεύει κανείς κατά την ημέρα της γιορτής Αλ-Φιτρ και κατά την ημέρα κατά της γιορτής Αλ-Άντζα.»** (Αλ-Μπουχάρι) Και αφού ο Ούμαρ ιμπν Αλ-Χαττάμπ (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτού) είπε: **«Ο Προφήτης (ﷺ) απαγόρευσε το να νηστεύει κανείς κατά αυτές τις δύο μέρες.»** (Αλ-Μπουχάρι)

6. Αποτελεί απεχθή πράξη το να νηστεύει κανείς κατά τις τρεις μέρες μετά την ημέρα της γιορτής Αλ-Άντζα: Αυτές οι τρεις μέρες είναι η 11^η, η 12^η και η 13^η του μήνα Δη Ελ-Χίτζα.. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: **«Αυτές είναι μέρες φαγητού και ποτού και μνημόνευσης του ονόματος του Αλλάχ.»** (Μόσλεμ)

5^ο Κεφάλαιο:

Γ'τικάφ

Ορισμός

1. Γλωσσολογικός ορισμός: Η απόλυτη επικέντρωση σε ένα συγκεκριμένο θέμα, χωρίς καμία ενασχόληση με οτιδήποτε άλλο.

2. Ορισμός κατά το Ισλάμ: Το να παραμείνει ένας Μουσουλμάνος μέσα στο Τζαμί, για να λατρεύει τον Αλλάχ, και να αποκόπτεται από όλα τα εγκόσμια ζητήματα.

Το Γ'τικάφ αποτελεί Σούννα και μέσο προσέγγισης του Αλλάχ. Η Αϊσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: «**Ο Προφήτης (ﷺ) τηρούσε το να κάνει Γ'τικάφ κατά τις τελευταίες δέκα μέρες του μήνα Ραμαντάν, μέχρι το θάνατό του.**» (Αλ-Μπουχάρι)

Προϋποθέσεις του Γ'τικάφ

Το Γ'τικάφ αποτελεί λατρεία που έχει συγκεκριμένες προϋποθέσεις, χωρίς τις οποίες δεν είναι έγκυρη. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι οι εξής:

1. Το να είναι αυτός που κάνει Ι΄τικάφ Μουσουλμάνος και εχέφρων, αφού δεν είναι αποδεκτό από κάποιον άπιστο, ούτε από κάποιον παράφρονα, ούτε από ένα μικρό παιδί που δεν ξέρει να ξεχωρίσει το σωστό από το λάθος. Δεν αποτελεί προϋπόθεση το να έχει φτάσει κανείς στην εφηβεία, ούτε το να είναι άνδρας, αφού το Ι΄τικάφ είναι έγκυρο και από κάποιο παιδί που δεν έχει φτάσει ακόμα στην εφηβεία, αν και εφ' όσον είναι σε θέση να ξεχωρίσει το σωστό από το λάθος. Επίσης, είναι αποδεκτό από κάθε Μουσουλμάνο, είτε είναι άνδρας, είτε γυναίκα.

2. Η πρόθεση, αφού ο Προφήτης (ﷺ) είπε: «**Στ' αλήθεια, οι πράξεις εξαρτώνται από την πρόθεση.**» (Αλ-Μπουχάρι) Έτσι, θα πρέπει αυτός που τελεί Ι΄τικάφ να έχει την πρόθεση γι' αυτό πριν το κάνει, με σκοπό τη λατρεία και ως μέσο προσέγγισης του Αλλάχ.

3. Το να γίνει σε τζαμί, αφού ο Προφήτης (ﷺ) τελούσε πάντα το Ι΄τικάφ μέσα στο τζαμί, και πουθενά δεν έχει αναφερθεί να το έχει εκτελέσει κάπου εκτός του τζαμιού.

4. Το να γίνει το Ι΄τικάφ μέσα σε ένα τζαμί, στο οποίο τελείται η συλλογική προσευχή: Και αυτή η προϋπόθεση εφαρμόζεται αν στη διάρκεια του Ι΄τικάφ πρόκειται να παρεμβληθεί η ώρα της συλλογικής προσευχής και αυτός που τελεί το Ι΄τικάφ είναι υποχρεωμένος να τελήσει τη συλλογική προσευχή. Επειδή, αν το Ι΄τικάφ γινόταν σε κάποιο τζαμί όπου δεν τελείται η συλλογική προσευχή, αυτός που τελεί το Ι΄τικάφ θα αναγκαζόταν την χάσει, αν και ήταν υποχρεωτική γι' αυτόν, ή

να διακόψει το Γ'τικάφ για να παρευρεθεί στη συλλογική προσεχή. Όσον αφορά τη γυναίκα, το Γ'τικάφ της είναι έγκυρο, είτε το τελέσει σε τζαμί όπου διεξάγεται η συλλογική προσευχή, είτε όχι, με την προϋπόθεση η παρουσία της εκεί να μην προκαλέσει πειρασμό.

5. Η καθαρότητα από τη μεγάλη ακαθαρσία: Το Γ'τικάφ δεν είναι έγκυρο για κάποιον Τζούνουμπ (κάποιος που έχει προβεί σε σεξουαλική επαφή χωρίς να κάνει γουσλ), ούτε για μια γυναίκα που βρίσκεται στην εμμηνόρροια ή που αιμορραγεί μετά τον τοκετό.

Η διάρκεια του Γ'τικάφ, οι προτιμητέες πράξεις και τα επιτρεπτά σ' αυτόν που το τελεί

1. Η διάρκεια του Γ'τικάφ: Πυλώνας του Γ'τικάφ είναι το να μείνει κανείς σε κάποιο τζαμί για ένα χρονικό διάστημα. Δεν υπάρχει ελάχιστο σ' αυτό το χρονικό διάστημα, μα το καλύτερο είναι το να μη γίνει για λιγότερο από μία μέρα ή μία νύχτα, καθώς δεν αναφέρεται πουθενά ότι ο Προφήτης (ﷺ) ή κάποιος από τους Συντρόφους του έκανε Γ'τικάφ για λιγότερο από αυτό το διάστημα.

Και η καλύτερη περίοδος για να τελέσει κανείς Γ'τικάφ είναι οι τελευταίες δέκα μέρες του μήνα Ραμαντάν, αφού η Αΐσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: «Ο Προφήτης (ﷺ) τηρούσε το να κάνει Γ'τικάφ κατά τις τελευταίες δέκα

μέρες του μήνα Ραμαντάν, μέχρι το θάνατό του.» (Αλ-Μπουχάρι)

Και όποιος έχει την πρόθεση να τελέσει Γ'τικάφ κατά τις τελευταίες δέκα μέρες του μήνα Ραμαντάν, ας τελέσει την προσευχή Αλ-Φατζρ την 21^η μέρα μέσα στο τζαμί στο οποίο έχει την πρόθεση να τελέσει το Γ'τικάφ, κι έπειτα ας τελέσει το Γ'τικάφ του μέχρι τη δύση του ηλίου την τελευταία μέρα του μήνα Ραμαντάν.

2. Οι προτιμητέες πράξεις: Το Γ'τικάφ αποτελεί λατρεία με σκοπό την προσέγγιση του Δημιουργού, γι' αυτό προτιμάται να αποκόπτεται κανείς από οποιαδήποτε άλλη ασχολία του. Έτσι, ας αυξήσει τις προσευχές του, την εξύμνηση του Αλλάχ, τις επικλήσεις του, την απαγγελία του Κορανίου, τη ζήτηση για συγχώρεση, τη μεταμέλειά του και οτιδήποτε άλλο μπορεί να τον φέρει πιο κοντά στον Αλλάχ.

3. Τα επιτρεπτά γι' αυτόν που τελεί το Γ'τικάφ: Είναι επιτρεπτό γι' αυτόν που τελεί το Γ'τικάφ να βγει από το τζαμί όταν υπάρχει ανάγκη, όπως για να φάει ή να πιει, αν δεν υπάρχει κανείς που να μπορεί να του φέρει φαγητό ή ποτό, ή να ανταποκριθεί στο κάλεσμα της φύσης, ή για να τελέσει ουντού' λόγω μικρής ακαθαρσίας, ή γουσλ λόγω μεγάλης ακαθαρσίας.

Επιτρεπτό είναι, επίσης, το να μιλήσει με τους άλλους για οτιδήποτε χρήσιμο και να τους χαιρετήσει ή να τους ρωτήσει τι κάνουν. Ωστόσο, τα λόγια για οτιδήποτε δεν είναι χρήσιμο ή

αναγκαίο αντιτίθενται στο σκοπό του Γ'τικάφ. Επίσης, επιτρεπτό είναι το να τον επισκεφτούν συγγενείς του και να μιλήσουν μαζί του για κάποιο χρονικό διάστημα. Ακόμα, επιτρέπεται το να βγει από το τζαμί για να τους αποχαιρετήσει. Η σύζυγος του Προφήτη (ﷺ), Σαφέγια (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: **«Κάποτε ο Αγγελιαφόρος του Αλλάχ βρισκόταν σε κατάσταση Γ'τικάφ, κι εγώ πήγα να τον επισκεφτώ το βράδυ. Μίλησα μαζί του και στη συνέχεια σηκώθηκα να φύγω. Και αυτός σηκώθηκε μαζί μου, για να με πάει στο σπίτι μου.»** (Αλ-Μπουχάρι)

Επίσης, αυτός που βρίσκεται σε κατάσταση Γ'τικάφ επιτρέπεται να φάει, να πιει και να κοιμηθεί ενώ βρίσκεται μέσα στο τζαμί, με την προϋπόθεση να κρατήσει το χώρο καθαρό.

Αυτά που ακυρώνουν το Γ'τικάφ

1. Το να βγει κανείς από το τζαμί χωρίς να υπάρχει ανάγκη: Η Αϊσα (η ευαρέστηση του Αλλάχ επ' αυτής) είπε: **«Και δεν έμπαινε (ο Προφήτης) στο σπίτι χωρίς να υπάρχει ανάγκη, όταν ήταν σε Γ'τικάφ.»** (Αλ-Μπουχάρι) Το να βγει κανείς από το τζαμί ακυρώνει τον πυλώνα του Γ'τικάφ, που είναι το να μένει κανείς στο τζαμί.

2. Η σεξουαλική επαφή: Ακόμα κι αν κάποιος πάει στο σπίτι του λόγω κάποιας σοβαρής ανάγκης, αν έχει σεξουαλική

επαφή με τη γυναίκα του το Γ'τικάφ του θεωρείται άκυρο, αφού ο Αλλάχ λέει: { **Και να μην έχετε σεξουαλική επαφή μαζί τους ενώ είστε σε κατάσταση Γ'τικάφ στα τζαμιά.** } (2:187)

Το ίδιο ισχύει και με την εκσπερμάτιση λόγω πόθου γενικά, ακόμα και χωρίς σεξουαλική επαφή.

3. Απουσία του μυαλού: Το Γ'τικάφ ακυρώνεται όταν κάποιος είναι παράφρων ή έχει μεθύσει, ακόμα κι αν η μέθη του προκαλείται από φάρμακα κλπ.

4. Εμμηνόρροια και επιλόχεια αιμορραγία.

WWW.ISLAMHOUSE.COM